

V Jablonci nad Nisou

9.5.2023

Vážený pane Šarborte,

chtěla bych vás požádat, zda byste v komisi pro životní prostředí a zelenou infrastrukturu předložil k jednání návrh o zákazu, respektive nepovolování cirkusových vystoupení ve městě Jablonec nad Nisou.

Je to podívaná na úkor zvířat a podporujeme-li cirkusy, podporujeme kruté zacházení a týrání zvířat.

Spousta zemí, měst a obcí už cirkusy zakázalo.

To, co se děje v zákulisí cirkusů, je absolutně nemorální a nepřípustné. Zvířata jsou při výcviku fyzicky trestána, jsou držena ve stísněných prostorech a trpí nejen psychicky ale i fyzicky. Přirozené areály těchto zvířat ve volné přírodě zaujímají někdy i stovky kilometrů čtverečních. V cirkusech stráví celý svůj život na cestách pouze v klecích. V létě, v zimě, v jakémkoliv počasí.

Osobně by mě zajímalo, jakým způsobem cirkus dokáže zajistit přirozené prostředí pro lachtany, a zda a jak je toto kontrolováno.

Příklad:

Cirkusový lachtan nepřežil v pondělí převoz z Frenštátu pod Radhoštěm do Karviné. Uhynul vinou přehřátí během sedmdesátikilometrové trasy. Druhého samce zachránili hasiči, kteří jej vodou z cisterny ochladili a jeho nádrž napustili vodou. Veterináři se přitom o úhynu dozvěděli až z novin.

Zdroj: https://www.lidovky.cz/domov/cirkusovy-lachtan-uhynul-pri-prevozu-vedrem.A140610_085000 In domov ele

„Lachtani jsou savci, řádu šelem z poddruhu ploutvonožců. Jsou plně přizpůsobeni životu ve vodě, ve které tráví většinu času a jsou výbornými plavci.“

Jeden příklad za všechny, bude-li někdo argumentovat tradicemi: Aféry z České republiky způsobené zvířaty z cirkusů

Zvířata v cirkusech již mnohokrát napadla lidi z veřejnosti i personál. Navíc se v ČR objevují stopy, že někteří lidé od cirkusu **byli zapojeni do organizovaného zločinu s těly chráněných živočichů**. Konkrétně se jedná o muže z proslulého cirkusového **rodu Berousků**, který je obviněn z chovu a zabíjení tygrů a obchodování s jejich těly, které putují na asijský trh skrze organizované společnosti vietnamské komunity.

Myslím si, a můj názor nebude ojedinělý, že pokud se chceme považovat za moderní a pokrokové město, nemá tato „tradice“ místo ani v Jablonci, ani ve 21. století.

Použité články nejsou úplně aktuální, jsou pouze pro uvedení do tématu.

Děkuji,

Šárka Rašínová

Drezura zvířat v cirkusech skončí, schválila sněmovna

17. 9. 2020

Lenka Pipková

Sněmovna schválila od roku 2022 zákaz drezury, množení a dovozu zvířat volně žijících druhů. Zákon ještě musí projít senátem a musí ho podepsat prezident.

Cirkusy zaseknuté v minulosti

Doby, kdy se na zvířata hledělo spíše jako na věci, které nám mají sloužit a na jejichž kvalitě života nezáleží, jsou dávnou minulostí. Právo na jejich důstojný život, podmínky a zacházení se stala jedním z ústředních témat poslední doby. Zoologické zahrady odstraňují ploty, zvětšují a upravují výběhy a snaží se je maximálně přizpůsobit životním potřebám chovaných zvířat, zakazuje se chov slepic v klecích a dokonce i další hospodářské velkochovy jsou nuceny upravovat podmínky, ve kterých zvířata žijí.

V cirkusech oproti tomu jakoby zastavil čas a všude jinde rozšířené snahy o naplňování biologických potřeb všech chovaných zvířat jakoby se cirkusů ani netýkala. Po cirkusech se vyžadují méně přísné podmínky pro chov volně žijících zvířat, než jaká musejí splňovat například zoologické zahrady či soukromé chovy. Teď ale svítá na lepší časy a i cirkusy čeká velká změna.

Nový zákon

Od roku 2004 u nás platí zákaz využívání některých nově narozených druhů volně žijících zvířat, jako jsou primáti, ploutvonožci či kytovci, v cirkusech, ze zákazu jsou ale vyjmuti například delfínovití, nosorožci, hroši, žirafy a celá řada dalších zvířat.

Poslanecká sněmovna dnes nicméně schválila zákon, který od roku 2022 zakazuje drezuru, množení a dovoz zvířat volně žijících druhů. Zákaz drezury se týká pouze nově narozených jedinců. Za druhy volně žijících zvířata se přitom považují ty, jejichž populace se udržují v přírodě samovolně, z cirkusů by tedy měli zmizet i sloni, medvědi nebo tygři. Zákon ještě musí schválit senát a podepsat prezident.

Široká podpora

Zákaz využívání volně žijících zvířat v cirkusech má mezi odbornou i laickou veřejností velkou podporu. Podle průzkumu, který zveřejnila nezisková organizace Svoboda zvířat, podporuje zákaz využívání volně žijících zvířat v cirkusech 39 % Čechů, dalších 35 % je dokonce pro to rozšířit zákaz na všechna zvířata bez výjimky. Jenom dvanáct procent respondentů si přijetí zákona nepřeje.

Jedni z posledních

V Evropě platí úplný zákaz využívání divokých druhů zvířat v cirkusech již v 15 zemích včetně Chorvatska, Srbska či Makedonie.

Ve kterých zemích je zákaz vystupování zvířat v cirkusech?

V České republice platí zákaz vystupování zvířat v cirkusech pro několik vybraných druhů a skupin živočichů (kytovců, ploutvonožců, nosorožců, hrochů, žiraf a několika dalších druhů). Podobně jsou na tom i další země (Dánsko, Belgie, Finsko a další).

V řadě zemí Evropy i světa je úplný zákaz vystupování zvířat v cirkusech. V některých zemích platí zákaz vystupování všech zvířat (Kypr, Řecko, Malta), v jiných jen divoce žijících (Rakousko, Chorvatsko a další).

Seznam zemí, kde je zákaz vystupování (alespoň divokých) zvířat v cirkusech

Název země	Forma zákazu vystupování zvířat v cirkusech
Belgie	Zákaz vystupování divokých zvířat
Bolívie	Zákaz vystupování všech zvířat
Bosna a Hercegovina	Zákaz vystupování divokých zvířat
Estonsko	Zákaz vystupování divokých zvířat

Chorvatsko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Irsko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Itálie	Zákaz vystupování všech zvířat
Izrael	Zákaz vystupování divokých zvířat
Kolumbie	Zákaz vystupování divokých zvířat
Kostarika	Zákaz vystupování divokých zvířat
Kypr	Zákaz vystupování všech zvířat
Lucembursko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Makedonie	Zákaz vystupování divokých zvířat
Malta	Zákaz vystupování všech zvířat
Mexiko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Nizozemsko	Zákaz vystupování všech zvířat
Norsko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Panama	Zákaz vystupování divokých zvířat
Paraguay	Zákaz vystupování divokých zvířat
Peru	Zákaz vystupování divokých zvířat

Portugalsko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Rakousko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Rumunsko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Řecko	Zákaz vystupování všech zvířat
Salvador	Zákaz vystupování divokých zvířat
Singapur	Zákaz vystupování divokých zvířat
Slovensko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Slovinsko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Srbsko	Zákaz vystupování divokých zvířat
Velká Británie	Zákaz vystupování divokých zvířat

Zdroj: [Stop circus suffering](#)

V Polsku i Německu se rovněž vedou debaty o zákazu vystupování zvířat v cirkusech. Ve Francii, Irsku, Španělsku a Německu mají zákaz vystupování zvířat v cirkusech pouze některá města. Podobně jsou na tom v USA či Kanadě.

Co na drezúru říká věda?

Většina biologů a vědců zabývajících se chováním zvířat (etologů) se shodují, že **drezúra, vystupování, stísněné podmínky a cestování mají na zvířata neblahý vliv**. Navíc jsou cvičeny často šelmy (lvi, tygři, medvědi) a sloni, tedy zvířata, která jsou velice inteligentní a i v dobře vybavených zoologických zahradách podléhají stresu. Existují ovšem i studie, které tvrdí, že lehký trénink zvířatům prospívá po psychické stránce. Ovšem tento trénink musí být veden formou hry a měl by navozovat reálné situace z přírody, což například medvědí jízda na fichtlu není.

Nejnámější český etolog a dlouholetý ředitel pražské zoo **Zdeněk Veselovský popisoval sloní výchovu indickými mahuty** jako velmi tvrdou a uvedl, že sloní charakter se musí zlomit, aby byli sloni ovladatelní. Navíc v rámci sloní říje (musthu) je vystupování se slony nevhodné a sloní samci bývají agresivní. Ze zahraničí (z čínských a amerických cirkusů) existují videa, kdy právě sloní samci nadupaní testosteronem ničí vše, co jim přijde pod chobot. Na záběrech je patrné, že jsou právě v musthu (jsou patrné výměšky žláz v okolí spánků), a drezúra, procházky po městech, natož vystupování v šapitó jsou nevhodné.

Jak se pozná zvíře ve stresu?

Jedním ze znaků stresu u zvířat je již samotné držení těla a neklidné pohyby (často vidět v cirkusových manéžích, lvi švihající nervózně ocasy s výrazem hrozby či strachu ve tváři). Laik si nejčastěji všimne tzv. **stereotypního chování, jedná se o neustálé opakování zažitých pohybů** (například kymácení ze strany na stranu u slonů a medvědů či běhání na malém úseku u kočkovitých a psovitých šelem), které je možno vidět i v některých zoologických zahradách.

Zde je vidět stereotypní chování (náznak kymácení) přímo na "atrakci" a následný pád nebohého zvířete.

Zdroj: youtube.com

Pro zákaz zvířat v cirkusech většina společnosti?

Velká část české společnosti si myslí, že zvířata do cirkusu nepatří a že se jedná o týrání zvířat. K tomu přispívá i často pochybné chování drezérů, kteří v rámci propagace cirkusu při "parádě" vodí slony po rozpáleném městském asfaltu, což pro slony není žádný med, jelikož mají velmi citlivá chodidla. Političtí představitelé v Česku zatím tuto otázku nechávají u ledu, ale tlak veřejnosti (i návštěvnost cirkusů) roste a v nejbližších letech budou vedeny debaty o zákazu zvířat v cirkusech. Přesto se zákazem zvířat v českých cirkusech nejspíš nemůžeme v dohledné době počítat. Nicméně několik posledních kauz ukázalo, že české společnosti není osud cirkusových zvířat lhostejný.

Jestliže nesouhlasíte s vystupováním zvířat v cirkusech, tak máte možnost podepsat petici.

Politický cirkus

Jelikož naši političtí zástupci mají prakticky nulovou snahu řešit zvířata v cirkusech a práva zvířat jsou mezi ministry prakticky tabu (jak by ne, když premiér "vlastní" největší klecové chovy v ČR). Někdy se i sami drezéři vydávají do politických vod a jejich cílem je to, aby cirkusy nemusely tolik platit za pronájem prostor a reklamu po městech. Navíc jejich reklama je mnohdy nelegální (často desky kolem sloupů veřejného osvětlení).

Budoucnost patří Novému cirkusu?

Cirkus se zvířaty patří v dnešní době mezi **velký byznys, ve kterém se točí velké peníze**. Navíc jsou k cirkusům připojeny i "hladící" zookoutky a existuje podezření z nelegálního obchodu s částmi usmrcených chráněných živočichů. V dnešní civilizované společnosti by vystoupení s vystresovanými zvířaty neměla mít místo a měla by zůstat součástí beletrie, kdy kočovné cirkusy s medvědy, slony a tygry putovaly napříč Evropou.

Cirkus by měl zůstat místem, kde se divák podivuje nad mrštností akrobatů, usmívá nad vystoupením klaunů (v moderní terminologii označován jako "Nový cirkus"). Stejně jako z cirkusů v minulosti vymizeli lidé postižení či s tělesnými anomáliemi, tak by měla být z cirkusu vyřazena zvířata, protože se jedná o zábavu (před)minulého století.

Výzva zákonodárcům: Pro cirkusy bez divokých zvířat

Poslankyně a poslanci Parlamentu ČR, Sněmovní 4, Praha 1, 118 26;
Senátorky a senátoři Parlamentu ČR, Valdštejnské náměstí 17/4, Praha 1, 118 01

Vážené členky a vážení členové Parlamentu ČR,

žádáme Vás o důslednou ochranu všech divokých (volně žijících) druhů zvířat v cirkusech v ČR.

V současnosti platí v ČR zákaz drezury a vystupování v cirkusech u nově narozených primátů, ploutvonožců, kytovců (vyjma delfinovitých), nosorožců, hrochů a žiraf. Žádáme, aby v cirkusech přestali být využívány i ostatní zástupci volně žijících druhů zvířat.

Naše požadavky na změnu legislativy se opírají zejména o následující skutečnosti:

- Volně žijící druhy zvířat by měly být chovány pouze za účelem ochrany ohrožených druhů.
- Mnozí odborníci upozorňují, že cirkusy ze své podstaty nemohou volně žijícím druhům zvířat zajistit podmínky pro kvalitní život.
- Malé děti jako jedni z nejčastějších návštěvníků získávají v cirkusech zkreslený pohled na vztah člověka ke zvířatům.

Ve svém názoru na zvířata v cirkusech nejsme sami. 74 % občanů České republiky je pro rozšíření stávajícího zákazu drezury a vystupování zvířat v cirkusech na všechny druhy volně žijících zvířat, jak ukázal reprezentativní průzkum veřejného mínění ze září r. 2018 od agentury Focus. Za tímto názorem stojí také velká řada českých odborníků.

Současně již v 15 evropských státech přijali opatření, aby zabránili zneužívání všech divokých druhů zvířat v cirkusech (např. Belgie, Irsko, Lucembursko, Norsko, Portugalsko, Rakousko).

My, níže podepsaní se přidáváme k Výzvě zákonodárcům: Pro cirkusy bez divokých zvířat.